

Rotterdam Maasstad

NS-wandeling

Voordat u gaat wandelen...

Inleiding

Stichting Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen over het algemeen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW).

De wandeling Rotterdam Maasstad is een op zich zelf staande route. De Nieuwe Maas, havens en zicht op de bijzondere skyline zijn ingrediënten van deze route. Deze stadswandeling begint en eindigt op station Rotterdam Centraal en is 15 km lang. U kunt de route na 12 km afbreken op station Rotterdam Blaak. Ook kunt u op vele punten de route afbreken door de metro naar het station te nemen. Honden zijn aangelijnd toegestaan (in deel van park naast Euromast met hond even omlopen).

Routebeschrijving

De beschrijving van de wandeling is in kleinere stukken opgesplitst. Deze stukjes worden met blokjes aangegeven. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met korte stukjes achtergrondinformatie. Deze informatie is blauw

gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje. Op het kaartje staan ook vele musea in Rotterdam aangegeven.

Markering van de route

De route is gemarkeerd met wit-rode markeringen met NS-logo. U treft de markeringen, op verzoek van de Gemeente Rotterdam, uitsluitend aan op de openbare verlichtingsmasten. Er is vooral op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen. De markering is op de volgende wijze aangebracht:

- route
- verkeerde richting
- richtingverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van de Stichting Wandelnet.

Horeca onderweg

In Rotterdam zijn vele horecagelegenheden met een concentratie in Delfshaven, aan de 'Oude Haven' (net na de Willemsbrug) en in de Witte de Withstraat. Aanraders zijn verder: www.loos-rotterdam.nl (café aan Veerhaven) en www.hotelnewyork.nl (zuidkant Nieuwe Maas).

Treinreis terug

Check www.ns.nl, 9292.nl of bel 0900-9292 (€ 0,70 p.m.) voor actuele vertrek- en aankomsttijden van openbaar vervoer. Eenmaal onderweg kunt u via mobiel.ns.nl deze actuele informatie opnieuw opvragen.

Stichting Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 485 km, beschreven en gemarkeerd, zie ook onze website www.wandelnet.nl. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Stichting Wandelnet. Daarnaast behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars in Nederland. Binnen deze stichting werken tien organisaties samen. Wilt u meer informatie over LAW's of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft of mailt u dan naar: **Stichting Wandelnet, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.** E-mail: info@wandelnet.nl of kijk op www.wandelnet.nl.

Beschrijving van de wandeling

Musea in Rotterdam

Rotterdam is rijk aan musea. Onderweg komt u langs/in de buurt van verschillende musea. Op de kaart wordt verwezen naar onderstaande musea.

2. Museum Rotterdam '40-'45 (onder Pieter de Hooghbrug)
4. Belasting- en Douanemuseum (Parklaan 14/16)
5. Kunsthal (Westzeedijk 341)
6. Natuurhistorisch museum (Westzeedijk 345)
7. Wereldmuseum (Willemskade 25)
8. Nederlands Fotomuseum (Wilhelminakade 332)
9. Kijk-Kubus Museum Woning (Overblaak 70)
10. Mariniersmuseum (Wijnhaven 7)
11. Havenmuseum (Leuvehaven 50/72)
12. Maritiem museum (Leuvehaven 1)
14. Museum Boymans van Beuningen (Museumpark 18/20)
15. Chabotmuseum (Museumpark 11)
16. Het Nieuwe Instituut (Museumpark 25)
17. Museum De Delft (Schiehaven 15)

 Verlaat het station aan de Centrumzijde. Steek het Stationsplein over, loop daarbij aan de rechterzijde, langs de gevel van het Groothandelsgebouw. Op het Weena aangekomen rechtsaf en ongeveer 1 km het Weena uitlopen tot u bij de Staten(spoor)tunnel uitkomt. Steek de tunneltraverse over bij de verkeerslichten en ga daarna rechtsaf de Essenburgsingel in. De waterpartij steeds blijven volgen, parallel aan het spoor, tot deze na ongeveer 1 km eindigt bij de Diergaardetunnel. Voetpad linksaf langs waterpartij, Beukelsdijk oversteken en recht door (Heemraadsingel), met water aan linkerhand.

1 Singels in Rotterdam

Uitbraak van cholera was in de 19e eeuw aanleiding voor het waterproject van ir. Rose. Singels, zoals de Westersingel (aan het eind van de route), werden rond de binnenstad aangelegd. Latere uitbreidingen zoals de Essenburg- en Heemraadsingel zijn aangelegd voor afwatering. Door de parkachtige aanleg aan de rand van de stad vestigden er zich veel welgestelden. Let op de Heemraadsingel op de "appels" van kunstenaar Kees Franse ter hoogte van de Schietbaanlaan, de voormalige burgemeesterswoning op de hoek met de Mathenesserlaan, de Heemraadsbrug in Art Deco stijl en de dikste esdoorns van Rotterdam tussen Binnenweg en Rochussenstraat.

Houd het water steeds aan uw linkerhand terwijl u de lommerrijke Heemraadsingel helemaal uitloopt. U kruist daarbij drie drukke verkeerswegen: de Vierambachtsstraat, de Mathenesserlaan en de Nieuwe Binnenweg. Aan het einde van de Heemraadsingel loopt u het talud aan de rechterzijde van de straat omhoog tot op de Rochussenstraat. Deze oversteken en rechtdoor via trap naar beneden tot de kade van de Coolhaven.

2 Coolhaven

De Coolhaven is deel van de binnenvaartroute vanuit Amsterdam via Leiden, Den Haag en Delft naar de Nieuwe Maas. Wellicht passeert net het speciale schip dat vers zeewater uit de ballasttanks van zeeschepen

aanvoert voor het Zeeaquarium van diergaarde Blijdorp.

Rechtsaf en het voetpad langs de waterkant blijven volgen tot aan de eerstvolgende brug (Lage Erfbrug). Deze overgaan en schuin links door de Voorstraat Delfshaven in lopen.

3 Delfshaven

Delfshaven ontstond toen Delft aan het eind van de 14e eeuw een eigen verbinding van de Schie naar de Maas groef. Delft (met Delfshaven) en Rotterdam werden grote concurrenten. De Pilgrim Fathers vertrokken in 1620 vanuit Delfshaven naar de Verenigde Staten. Piet Hein werd in Delfshaven geboren en veroverde in 1628 de Spaanse Zilvervloot. Bekijk het zakkendragershuisje, de Oude Sluis, de Pelgrimskerk, het Henkespand, molen de Distilleerketel, de VOC-schuur en de fraaie tjalken. In 1886 werd Delfshaven ingelijfd bij Rotterdam. Door de aanleg van de Westzeedijk, een deltadijk, is Delfshaven afgesneden van de Maas.

Bij de Pelgrimvaderskerk, rechtsaf (linksaf is Piet Heinplein met standbeeld) ophaalbrug overgaan en linksaf uw weg aan de andere zijde van de Voorhaven vervolgen tot voetgangersbrug (Mouterbrug). Deze overgaan, rechtdoor oversteken en brug over de Achterhaven overgaan. Hier even links en dan rechtsaf de Lange Dijkstraat in gaan. Deze uitlopen en aan het einde rechtsaf, Havenstraat. Deze komt na 250 meter uit op een vijfsprong, hier

rechtdoor de Oostkousdijk uitlopen tot de Westzeedijk. De Westzeedijk oversteken en via trappen naar het Lloyd Multiplein (tijdens een evenement op dit plein loopt u om het Maaskantgebouw heen naar de kade). Deze oversteken tot aan de kade van de Schiehaven, hier linksaf en aan het einde rechtsaf langs de kade blijven lopen. Tweede weg, vlak voor het oude Lloydsgebouw, linksaf, Lloydsstraat.

4 Rotterdamse Lloyd

Van de Lloydkade vertrokken schepen van de Rotterdamsche Lloyd met post, lading en passagiers naar voormalig Nederlands Indië, nu Indonesië. In café Verhip zijn foto's uit de glorie tijd van de Lloyd te zien. Het beroemde vlaggenschip van de Lloyd was de "Willem Ruys". Vanuit de Jobshaven kunt u (als extraatje, los van de verdere route) van ma t/m vr met de Aqualiner (www.aqualiner.nl) naar de voormalige scheepswerf van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM) en tuindorp Heijplaat varen. Daar vindt u in café-restaurant Courzand scheepsmodellen en een echte scheepspapegaai.

Steek na 150 meter de weg over en ga tussen het geelbakstenen en roodbakstenen gebouw door naar de St. Jobshaven. De kade linksaf uitlopen en dan rechtsaf. Aan het einde van de kade schuin links langs beeldengroep lopen en schuin rechts langs speeltuintje tot u bij de Parkhaven uitkomt. Linksaf en langs bureau van de havenpolitie lopen. U komt uit op de Westzeedijk,

hier rechtsaf de Parksluizen over (Puntegaalstraat aan linkerhand werd in volksmond jarenlang Pluk-je-Kaalstraat genoemd vanwege het belastingkantoor aldaar) en direct na de sluizen rechtsaf de trap af. Doorlopen over de kade tot aan de Euromast.

Hier via zebrapad de weg oversteken, langs de Euromast, en via voetgangersbrug naar het park lopen. (Met een hond gaat u hier rechtdoor naar de Parkheuvel links voor het roltrappengebouw). Let op: het park is een Rijksmonument, waar op slechts enkele objecten gemarkeerd mag worden.

Na brug linksaf. Na 100 meter klinkerweg oversteken en bij wegwijzer rechtsaf. Op driesprong rechtsaf. U heeft het water aan uw linkerhand. Het water blijven volgen tot halverwege een bocht naar links, hier gaat u rechtsaf. Aan het einde van het pad rechtsaf, voor restaurant Parkheuvel langs. U loopt schuin links omhoog. Bovenaan heeft u uitzicht op de Nieuwe Maas.

5 Uitzichtpunt Parkheuvel

Vanaf de Parkheuvel kijkt u op de Nieuwe Maas. Aan de overzijde van de Maas ligt de "Rotterdam" ooit het vlaggenschip van de Holland Amerika Lijn (HAL). In 1958 liep het passagiersschip van de helling bij de RDM op Heijplaat. (Het schip is te voet te bereiken vanaf de Wilhelminakade via een nieuwe voetgangersbrug over de Rijnhaven naar Katendrecht). Rechts op beide Maasoever de ventilatiegebouwen van de Maastunnel, ontworpen door stadsarchitect A. van der Steur. In het park de

Euromast (www.euromast.nl) van architect Maaskant en op de Parkkade Café de "Ballentent", beroemd om z'n gehaktballen en het captains dinner maar ook door de havenschilderijen en foto's.

Linksaf slaan, u passeert het restaurant nu aan de andere zijde en daalt geleidelijk af naar straatniveau. (Vlak voor u het park verlaat staat links een standbeeld van Koningin Wilhelmina). Rechtdoor over Westerkade langs de Nieuwe Maas blijven lopen (u passeert een Poseidonbeeldje en het standbeeld van tsaar Peter de Grote) tot aan de Veerhaven.

Veerhaven

In de Veerhaven ziet u loggers, kotters en andere zee(zeil)schepen. Aan de oostzijde van de haven het illustere gebouw van het Wereldmuseum (7). De geestelijk vader van de Nieuwe Waterweg, ingenieur Caland heeft hier zijn monument. Let op de rijke architectuur langs Veerhaven en Parklaan. Langs de Willemskade liggen de waterbus naar Dordrecht, de Aqualiner naar Heijplaat en de rondvaartboten van de Spido. Van de Veerhaven naar Hotel New York/ Wilhelminakade vaart www.watertaxirotterdam.nl (€2,90, kinderen t/m 11 €1,30).

Om de Veerhaven heenlopen tot voor de Sociëteit van zeil & roeivereniging de Maas. Hier rechtsaf de vlonder opgaan en de watertaxi naar Hotel New York/ Wilhelminakade nemen. (Als u niet met de watertaxi wilt,

kunt u ook via de Erasmusbrug naar de zuidkant van de Nieuwe Maas. En als u de route wilt inkorten, blijft u aan de noordkant van de Nieuwe Maas richting Willemsbrug/ station Blaak.)

Naar Amerika

De Wilhelminakade kenmerkt zich door moderne hoogbouw rond enkele oude havengebouwen zoals Hotel New York, voormalig kantoor van de HAL, het terminalgebouw van de HAL en voormalige pakhuizen zoals Las Palmas met het Fotomuseum (8). Ooit vertrokken hiervandaan Europese emigranten per schip naar Amerika. Inmiddels is er veel "cultuur" gehuisvest, zoals het Nieuwe Luxor, Las Palmas II en Lantaarn Venster. Aan de overkant van de Rijnhaven ligt Katendrecht met nog enkele havenbedrijven, zoals Provimi wat staat voor proteïnen, vitaminen en mineralen. Aan de noordkant het 19e-eeuwse waterfront, met het gebouw van de Steenkolenhandelsvereniging (SHV) aan de ene kant en het Wereldmuseum aan de andere kant van de Veerhaven. Aan de Holland Amerikakade meren geregeld cruiseschepen af.

Aangekomen aan de overkant loopt u voor Hotel New York langs (voor bezoek restaurant Ketelbinkie i.v.m. voucher Spoordeelwinkel: als u van de watertaxi komt rechtsaf, Otto Reuchlingweg. Na 100 meter vindt u Ketelbinkie aan uw rechterhand.), over de kop van de pier. Steeds de kade volgen tot aan de voet van de Erasmusbrug. Oversteken en langs de kade doorlopen.

De weg maakt een bocht naar rechts en u komt bij verkeerslichten. Hier gaat u linksaf Stieltjesstraat in.

Over havens en schepen

Rotterdam is scheepvaart en havens. De oudste stadhavens zijn ondermeer de Oude Haven, de Wijnhaven en de Leuvehaven op de noordelijke Maasoever. In de negentiende eeuw werd de "sprong over de rivier" gewaagd en werden de Feijenoordse havens (Konings-, Entrepot-, Binnen- en Spoorweghaven) gegraven en bruggen gebouwd. Eind negentiende en begin twintigste eeuw volgden de Rijnhaven, Maashaven en Waalhaven. Al deze havens waren tot in de zestiger en zeventiger jaren van de vorige eeuw nog volop voor scheepvaart en opslag in gebruik. Afgelopen decennia is veel haventerrein getransformeerd naar stedelijk gebruik: huizen, kantoren, hotels en theaters. De haven ligt inmiddels tot 35 kilometer westwaarts, waar de aanleg van de Tweede Maasvlakte op landaanwinning voor de kust in volle gang is.

U passeert een brug en, nadat u onder het Poortgebouw doorgedaan bent, een tweede brug. Even verderop linksaf de (Koninginne)brug overgaan. Op de kruising over de brug rechtsaf en direct na de oude spoorbrug links fietspad op. Vervolgens via trap het oude spoorwegtalud opgaan en deze aflopen tot einde. Hier trap naar beneden en via de Maaskade naar de Willemsbrug lopen.

Noordereiland

Het Noordereiland is ontstaan door het graven van de Koningshaven. In de Koningshaven liggen de fraaie Koninginnebrug en de fameuze Hefbrug. De Oude Willemsbrug lag in het verlengde van de Van der Takstraat. De tramlijn vanuit Hellevoetsluis eindigde op de Kop van Zuid (Rosestraat). Langs de Maaskade staat het fraaie Hulstkampgebouw, een voormalige jeneverstokerij. Vanaf de Willemsbrug ziet u de Erasmusbrug, de hoogbouw van de Wilhelminakade en het oorlogsmonument "de Boeg" van Carasso, voor de gevallen uit de koopvaardij. Tussen Willemsbrug en de noordelijke peiler van de oude spoorbrug hangt het "Maasbeeld" van Auke de Vries. Ergens onder het Maasbeeld (in volksmond waslijn) rijden nu de treinen door een tunnel naar het Centraal Station.

Vlak voor de brug rechts trap op en dan via de brug de Nieuwe Maas oversteken. Aan de overkant trap naar beneden nemen en beneden door viaduct onder de weg door tot aan de Maasboulevard. Deze bij verkeerslichten oversteken, linksaf en na 50 meter bij de volgende verkeerslichten rechtsaf. Jan Kuitenbrug over en voor het Witte Huis linksaf de Wijnhaven ingaan (voor aftak Station Blaak en bekijken kubuswoningen (9) hier rechtdoor).

Oude Haven en Wijnhaven

In de Oude Haven, Haringvliet- en Wijnhaven liggen allerlei historische schepen afgemeerd. In de Oude Haven

is een scheepshelling in oude stijl aangelegd. Het Witte Huis was in 1898 het hoogste kantoorgebouw van Europa met een uitkijk vanaf het dak!

De panden ernaast overleefden het bombardement, maar moesten wijken voor de aanleg van de spoortunnel. Ze zijn daarna weer in de oorspronkelijke staat opgebouwd. In de Wijn- en de Leuvehaven liggen het lichtschip, dat ooit een vast baken in zee was voor de scheepvaart. Zie ook www.havenmuseum.nl (11) en www.mmr.nl (maritiem museum (12)).

Deze straat 1 km lang rechtdoor blijven volgen tot einde. Hier via pontonbrug, Kraneschipbrug de Leuvehaven oversteken.

Zadkine

Rechts van de haven het beroemde beeld van Zadkine, 'De verwoeste stad' (1953). Het symboliseert de wreedheid van het Duitse bombardement in 1940, dat een groot deel van de historische binnenstad verwoestte.

Op de kade even links en trap op, bij verkeerslichten de Schiedamsdijk oversteken en de Schilderstraat ingaan. Bij kruising rechtdoor, straat heet nu Witte de Withstraat. Steeds rechtdoor, tot u na 700 meter bij een singel uitkomt. Hier rechtdoor oversteken en langs een kerk en museum Boymans van Beuningen (14) en het Chabotmuseum (15) lopen. Daarna voor Het Nieuwe Instituut (16) rechtsaf, Jongkindstraat.

Deze uitlopen tot aan de drukke Rochussenstraat. Rechtsaf tot Eendrachtsplein. Bij verkeerslichten linksaf Rochussenstraat oversteken, aan linkerkant van het bedrijvige Eendrachtsplein blijven. Steek vervolgens ook de Nieuwe Binnenweg over. Rechtdoor de Westersingel ingaan, kies de beeldenroute en houdt de waterpartij aan uw rechterhand. U komt uit op het Kruisplein, opnieuw rechtdoor en u ziet station Rotterdam Centraal, eindpunt van de rondwandeling.

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.